

“Valguse võlu või pimeduse valu?”

E-koolitusel kajastatud materjalide info

- Lõhkematerjaliseadus (lühend - LMS) - <https://www.riigiteataja.ee/akt/121062017001?leiaKehtiv>
- Tehnilise Järelevalve Amet <https://www.ttja.ee/ariklient/ohutus/tooted-teenused/purotehnika-ilutulestik>
- Nõuandeid ilutulestiku tegemiseks https://rufilutulestikud.ee/wp-content/uploads/2019/11/TJA_nouandeid_ilutulestiku_tegemiseks_WEB.pdf
- Pürotehnika video, Kristel ja Mattias, Päästeamet 2020 <https://www.youtube.com/watch?v=TSD6qzRBKQ>

Ilutulestik - vaatemäng, mis põhineb pürotehnilise aine põlemisel tekkival järjestikustel valgus-, suitsu- või heliefektidel;

Ohutus - seisund, mis on saavutatud õnnetuse vältimiseks ja õnnetuse korral selle tagajärgedega toimetulekuks abinõusid rakendades;

Pürotehniline aine - aine või ainete segu, mis plahvatab või põleb õhuhapnikuta ja mille eesmärk on tekitada valgust, soojust, heli, suitsu, gaasi või muid nähtusi;

Pürotehniline toode - signaliseerimiseks, ilutulestiku korraldamiseks või muuks seda laadi otstarbeks ettenähtud pürotehnilist ainet sisaldav toode, mille koostise üks ainerühm on efektiivsed, millele võib olla lisatud või mille aktiveerimiseks saab kasutada paiskaineid, mis paiskavad efektiivsed ettenähtud suunas;

Pürotehnik - isik, kellele on väljastatud pädevustunnistus, mis annab õiguse ilutulestiku korraldamiseks. Pürotehniku pädevustunnistus peab olema isikul, kes teeb ilutulestikku IV klassi või T1 allklassi pürotehnilist toodet kasutades;

Päästeameti soovitusel:

- Osta pürotehnilisi tooteid ainult vastavat luba omavast müügikohast. Ära osta tooteid turult või suvaliselt isikult tänaval.
- Hoia tooteid kuivas, ohutus ja lastele kättesaamatus kohas.
- Ära kasuta tooteid alkoholijoobes olles.
- Kontrolli enne toote kasutamist, et sellel poleks mehaanilisi vigastusi. Vigastatud toode tagasta müüjale.
- Vali toote kasutamiseks sobiv aeg ja koht, arvestades nii öörahu, ilmastikuolude kui ka toote ohutu kaugusega inimestest, hoonetest ja sõidukitest.
- Kasuta toodet üksnes kasutusjuhendis ettenähtud viisil (ohutumaa, süütamise viis, vanusepiirang).
- Ära viska toodet tulekoldesse ega inimeste või loomade suunas.
- Ilutulestiku tegemisel ära hoia toodet käes ega kummardu selle kohale. SÜÜDATUD TOOTE KOHALE KUMMARDUMINE ON ELUOHTLIK !
- Kui toode ei rakendu, oota mõnda aega enne selle üles korjamist. Ära jäta sellist toodet vedelema ega viska prügikasti, vaid tagasta müüjale.
- Selgita lastele pürotehniliste toodetega seotud ohtusid, räägi vanusepiirangutest ning näita eeskujul ilutulestiku ohutul käsitsemisel.
- Ohutusnõudeid ja toodete kasutusjuhendit järgides saab ära hoida õnnetused. Ohutusnõuete eiramine on ohtlik nii kasutajale endale, kui lähedal viibivatele esemetele ja inimestele.

PÄÄSTEAMET

Euroopa Liidus on pürotehniliste toodete käitlemine reguleeritud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2013/29/EL. Eesti õigusesse on direktiiv üle võetud lõhkematerjalide ja pürotehniliste toodete käitlemist reguleeriva lõhkematerjaliseadusega (LMS).

Ilutulestikuks mõeldud pürotehnilised tooted jaotatakse LMS § 4 lg 2 järgi järgmistesse kategooriatesse:

- 1) F1-kategooria – väga madala ohutusemaga ja minimaalse müratasemega pürotehniline toode, mis on ette nähtud kasutamiseks piiratud alal ning elamu siseruumis;
- 2) F2-kategooria – madala ohutusemaga ja madala müratasemega pürotehniline toode, mis on ette nähtud kasutamiseks väljas piiratud alal;
- 3) F3-kategooria – keskmise ohutusemaga pürotehniline toode, mis on ette nähtud kasutamiseks väljas suurel avatud alal ja mille müratase ei kahjusta inimese tervist;
- 4) F4-kategooria – kõrge ohutusemaga pürotehniline toode, mida võib kasutada üksnes erialateadmistega isik ja mille müratase ei kahjusta inimese tervist.
- 5) T kategooria kuulub tehnilise otstarbega pürotehniline toode, mis jaotatakse kasutamise otstarbest tulenevalt järgmistesse allkategooriatesse:
 - T1 kategooria - peamiselt sisetingimustes kasutamiseks ettenähtud pürotehniline toode, mille pürotehnilise efektiga ei kaasne mürgiste gaaside, sööbivate ainete ega raskete, teravnurksete või kuumade lenduvate osakeste teket;
 - T2 kategooria - pürotehniline laskemoon ja signaalvahendid;
- 6) P kategooria on muu pürotehniline toode, näiteks põllumajanduslik pürotehnika.

Vanusepiirangud:

Üheks tähtsamaks pürotehnilise toote käitlemise piiranguks on käitleja vanus. LMS § 41 järgi võib:

- F1-kategooria pürotehnilist toodet müüa vähemalt 12-aastasele isikule, arvestades seejuures tootja poolt pürotehnilise toote pakendile märgitud vanusepiiri;
- F2-, F3-kategooria pürotehnilist toodet võib võõrandada vähemalt 18-aastasele isikule;
- F4-kategooria pürotehnilist toodet võib võõrandada üksnes erialateadmistega isikule.

Müügipiirang

Lõhkematerjaliseaduses, mis reguleerib pürotehnika müüki ja käitlemist, on seaduse loomisest alates sisse viidud mitmeid täiendavaid piiranguid pürotehnika müügiks ja kasutamiseks. Seadusemuudatuste üheks eesmärgiks on olnud pürotehnika kättesaadavuse piiramine alla 18-aastastele isikutele ning kasutamise viimine "hea tava" raamidesse seaduslikul viisil.

Korraldusreeglid

Ilutulestiku kasutamisel avalikus kohas tuleb arvestada käitumise ja avaliku korra nõudeid. Korralduseseadus (KorS) § 56 lg 1 keelab avalikus kohas (igal ajahetkel) tekitada teist isikut oluliselt häirivat müra või valgusefekte. Lõige 2 sätestab nn öörahu aja (kl 22.00 kuni 6.00, puhkepäevale eelneval ööl kl 00.00 kuni 7.00), millal on keelatud ka mujal kui avalikus kohas tekitada kestvalt või korduvalt teist isikut oluliselt häirivat müra või valgusefekte. Keeld ei kehti uusaastaööl ja kohaliku omavalitsuse ilutulestiku korraldamise loa olemasolul.

PÄÄSTEAMET